

**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА КОНКУРЕНТЕН ПОДБОР
BG16RFPR002-1.010 ЗЕЛЕНИ И ЦИФРОВИ ПАРТНЬОРСТВА ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от УО
Дата на разясненията от УО: 07.11.2025 г.			
7.	28.10.2025	Уважаеми дами и господа, Имам следните въпроси по процедурата: 1. Ще се присъждат ли максималния брой точки по критерии „Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес“, в следните случаи: - Ако притежателят на патент, насочен към решаване на конкретни проблеми, свързани с национални и европейски регулации, е собственик или съдружник в МСП? - Ако МСП притежава права, придобити посредством изключителна или неизключителна лицензия?	1. Съгласно приложение 9 Критерии и методология за оценка на проектни предложения от Условиата за кандидатстване по критерий 3. „Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес“ максимален брой точки ще се присъждат при кумулативно изпълнение на следните подкритерии: - Изцяло разработена пазарна стратегия, включваща: ясно идентифицирани пазарни сегменти и клиенти; реалистичен бизнес модел и дефиниран модел за приходи; конкретни стъпки и срокове до пазарна реализация; наличие на регулаторни одобрения или детайлен план за получаването им. - Представени са доказателства за патентноспособност – заявени или издадени патенти, вкл. международни, както и вече съществуващи разработки/патенти на МСП, насочени към решаване на конкретни проблеми, свързани с национални и европейски регулации. - Посочените брой човекочасове са обосновани и съответстват на нормалната натовареност на ангажираните експерти спрямо характера и обема на дейностите, без да са завишени.

		2. Допустимо ли е целта на проекта да е насочена към разработване/въвеждане само на „зелени“ или само на „цифрови“ решения или трябва да е насочена към „зелени и цифрови“ решения?	При оценяването по този критерий, броят точки, които ще бъдат присъдени се определя от външен оценител въз основа на представената от кандидатите информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост (Приложение 6) и Пътна карта за преход на иновацията/технологията към комерсиализация (Приложение 7). Допълнително, индивидуално създадените/защитени изобретения, при които всички права върху интелектуалния продукт се пораждат за автора му (физическо лице), нямат служебен характер и при създаването им не се използват материални или финансови средства, осигурени от предприятието, или знания и опит придобити в резултат на неговата работата. Така изброените характеристики на тези изобретения определят и невъзможността с тях да се засвидетелства търсения по цитирания критерий опит, натрупан от страна на предприятието-кандидат. Във връзка с горепосоченото, при описаната от Вас хипотеза, притежаваните от страна на собственика и управител на предприятието права по интелектуална собственост няма да бъдат признати за опит на предприятието-кандидат по процедурата. 2. Да допустимо е. Кандидатите следва да имат предвид, че в процеса на оценка на административното съответствие и допустимост на проектите ще се оценява и дали <i>„Проектното предложение води до постигане на целите на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ и специфична цел RSOI.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)</i>
--	--	--	--

			на ПНИИДИТ“, съгласно критерий № 25 от Приложение 9 Критерии и методология за оценка на проектни предложения по процедурата е заложено да се оценява приноса на проектното предложение към целите и приоритетите на ПНИИДИТ . В допълнение, на този етап от оценката, проектното предложение ще се проверява дали <i>„Проектното предложение е в съответствие с хоризонталните принципи, заложени в чл. 9 на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета“</i> в съответствие с критерий № 27 от Приложение 9.
8.	28.10.2025	Здравейте, Моля за отговори на следните въпроси: 1. В „Оперативни и режимни разходи, в т.ч. разходи за материали, консумативи“ е посочено, че са допустими „други оперативни разходи... възникнали пряко в резултат от проекта и необходими за неговото изпълнение.“. Допустими ли за разходи, свързани със защита на индустриална собственост (заявка за патент или заявка за полезен модел)? 2. Във връзка с критерий за оценка III.3 „Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес.“, и по-конкретно „Представени	1. Дейностите и разходите за защита на интелектуалната собственост, в това число и на индустриалната собственост са допустими и се включват в Дейност 4: Дейности за проучване на перспективите за растеж, защита на интелектуална собственост, анализ на конкурентни технологии. Съгласно Условието за кандидатстване, раздел 14.2. Допустими разходи, допустимите разходи за защита на интелектуалната собственост биха се отнесли към „Разходи по договори за възлагане на знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта“ за съответната категория разход и приложимия тип изследване (индустриални научни изследвания и експериментално развитие) в раздел II. ЕДИННА СТАВКА. 2. Моля, запознайте се с отговора на въпрос № 7 подвъпрос № 1 В допълнение, бихме искали да обърнем внимание, че в Критериите и методологията за оценка по процедурата (Приложение 9 към УК – документи за информация) са посочени изискванията, които кандидатите следва да

	са доказателства за патентноспособност – заявени или издадени патенти, вкл. международни, както и вече съществуващи разработки/патенти на МСП, насочени към решаване на конкретни проблеми, свързани с национални и европейски регулации“, моля пояснете дали в случая се оценява наличието на заявка/заявки за патенти (или полезни модели) или получени/регистрирани такива, свързани с разработваната по проекта иновация или се отнася до опита на МСП при към решаване на конкретни проблеми, свързани с национални и европейски регулации чрез разработки и/или патенти. Моля да се има предвид, че по процедурата се финансират проекти с ниво на технологична готовност 3-4 на етап кандидатстване, т.е. е логично в рамките на изпълнението на проекта да бъде заявен патент или полезен модел за защита на индустриалната собственост върху резултатите, ако е приложимо. 3. Моля за пояснение по отношение на начина на оценяване по критерий III.3 „Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес.“, когато иновацията се отнася до компютърни програми, тъй като според Закона за патентите и регистрацията на полезните модели те не могат да бъдат патентовани, т.е. не може да бъде заявен патент за такива иновации. Благодаря за отговорите.	покриват за да получат максимален брой точки, в т. ч. изискване е да са представени доказателства за патентноспособност – заявени или издадени патенти, вкл. международни, както и вече съществуващи разработки/патенти на МСП, насочени към решаване на конкретни проблеми, свързани с национални и европейски регулации, т.е. фокусът е насочен към оценка на опита на кандидата в заявяване и/или получаване на патент като цяло а не за конкретната иновация по проекта. 3. Оценяването по критерий „3. <i>Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес.</i>“ по настоящата процедура се извършва въз основа на представената от кандидатите информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост (Приложение 6) и Пътна карта за преход на иновацията/технологията към комерсиализация (Приложение 7) чрез Становище от външен оценител. В случай на иновации, свързани с компютърни програми по-скоро ще се търсят например наличие на: аргументиран бизнес модел и реалистична пазарна стратегия; уникалност
--	--	--

			или технологично предимство, което трудно може да бъде копирано, както и наличие на ясна стратегия за защита на интелектуалната собственост. В случаите, когато иновацията се отнася до областта на компютърните програми и поради изискванията на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели не може да бъде издаден патент, патентоспособността на кандидата (МСП) може да бъде доказана чрез други средства за защита. Това включва използването на авторското право върху изходния код, документацията и свързаните с иновацията материали. Освен това, може да бъде предприета регистрация за защита на промишлен дизайн или модел, ако иновацията има характерни визуални елементи. Могат да бъдат използвани и регистрирани търговски марки за защита на идентичността и бранда на продукта. В допълнение, е възможно да бъдат включени договори за конфиденциалност и лицензионни споразумения за законова защита на правата върху иновацията. Посочените мерки предоставят правна защита и гарантират интересите на кандидата, въпреки липсата на патентна защита.
9.	29.10.2025	Съгласно Условието за кандидатстване по Процедура BG16RFPR002-1.010 допустим партньор са "научни организации, включително Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК). В много от случаите водеща организация в ЦВП и ЦК, са т.нар. сдружения, които са обединение от членуващите в съответния Център научни организации, и които съгласно изискванията по ПНИИДИТ бяха създадени с цел административно улеснение на работата с външни потребители, вкл. да представляват съответния ЦВП/ЦК пред институциите. Към момента обаче тези сдружения/НПО не са "научни организации" по смисъла на	Съгласно Приложение 9 Критерии и методология за оценка на проектни предложения от Условието за кандидатстване, всеки партньор в проекта трябва да отговаря на определението за Научна организация, съгласно изискванията на § 1., т. 1. от Допълнителните разпоредби на ЗННИ. Партньор може да бъде единствено научна организация и/или висше училище, в т.ч. и такава, която е партньор в рамките на ЦВП/ЦК.

		параграф 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания и иновации, посочена в Регистър за научната дейност в Република България https://cris.nacid.bg/public/organization-search , което ги прави недопустим партньор. В тази връзка моля за разяснение коя организация следва да подписва от името на ЦВП и ЦК, за да бъде допустим партньор по настоящата процедура?	
10.	30.10.2025	Моля за допълнително разяснение към Въпрос № 1: Тъй като Годишната Декларация по чл. 92 от ЗКПО и Годишната Статистика може да се подават след 01.03.2026, а да допуснем, че счетоводно сме приключили 2025 година до 31.01.2026, ще се счита ли, че към дата 16.02.2026 година имаме приключена финансова 2025 година?	Да. Съгласно Условието за кандидатстване по процедурата и в съответствие в чл. 36, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), преди сключване на Административен договор, УО на ПНИИДИТ ще извърши проверка на декларираните от кандидата обстоятелства на етап кандидатстване, в т.ч. и по отношение на обстоятелствата, посочени в представената към проектното предложение Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средни предприятия. Обръщаме внимание, че в случай, че към датата на подаване на проектното предложение кандидатът има приключена 2025 финансова година, декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП следва да е за 2025 г.
11.	30.10.2025	Здравейте, Предприятието ни осъществява дейност в сектор С, код по КИД 2008 - 10.89: Производство на други хранителни продукти, некласифицирани другаде. Дейността ни НЕ е свързана с производство на яйчни продукти и яйчен албумин, а с производство на хранителни добавки и заместители на млечни продукти и сирена. В УК е посочено, че кандидатът не трябва да попада в	Секторите, които са недопустими по настоящата процедура могат да се намерят в Приложение 5.А „Изисквания, свързани с правилата за „Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност“ съгласно чл. 25 от Регламент (ЕС) № 651/2014, препратка под линия „ ¹ Съгласно дефинициите, дадени в чл. 2, пара. 8, 9, 10, 11, от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014“. Посоченото

		ограниченията, посочени в т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите” от Условието за кандидатстване, но не виждаме т. 11.2 в условията за кандидатстване, за да проверим дали попадаме в недопустимите сектори. Молим за указания къде можем да проверим конкретните сектори и т.11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите. Благодарим предварително!	обстоятелство се декларира в <i>Приложение 5 Декларация за държавни/минимални помощи</i>. В допълнение, информацията свързана с характера на дейността на кандидата, както и със спецификата на дейността по проекта следва да бъде обоснована във Формуляра за кандидатстване. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на кандидата/партньора и съответствието на проекта с изискванията на Условието за кандидатстване, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация.
12.	31.10.2025	Във връзка публикуваните на 10.10.2025 г. документи по процедура BG16RFPR002-1.010 – Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация и във връзка с чл. 26, ал.8 и ал. 9 от ЗУСЕССУ, моля за разяснения във връзка с процедурата по следните въпроси: 1. По Условие за кандидатстване 1.1. Моля да поясните допустими кандидати ли са по тази процедура ЮЛНЦ, регистрирани по съответния ред, които имат стопанска дейност, имат изследователски и иновативен потенциал и отговарят на дефиницията за МСП по смисъла на Приложение I към Регламент 651/2014 относно определението за микро-, малки и средни предприятия?	1.1. За да са допустим, кандидатите по настоящата процедура следва да отговарят кумулативно на всички условия, посочени в раздел 11. Допустими кандидати от Условието за кандидатстване, като обръщаме внимание, че кандидатите следва: - Да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство, както и - Да са микро-, малки и средни предприятия (МСП) по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Приложение I към Регламент 651/2014 относно определението за микро-, малки и средни предприятия; Във връзка с гореизложеното кандидат, регистриран като ЮЛНЦ не е сред допустимите по настоящата процедура.

	1.2. По т. 12 Допустими партньори - моля да потвърдите нашето разбиране, че изброените допустими партньори могат да партнират с повече от едно МСП-кандидат. Последното е от особена важност по отношение на акредитираните български висш училища, които имат факултети и департаменти, покриващи различни научни области, и само едно юридическо представителство. 1.3. На стр. 11 т.13.2 Недопустими дейности, пето тире: „► дейности, извършени след изтичане на крайния срок за изпълнение на дейностите по проектното предложение, подадено по настоящата процедурата, с изключение на дейността по изготвяне на сертификат за финансово становище;“ Така формулиран текстът, създава увереност, че дейност по изготвяне на сертификат за финансово становище е допустима за проекта дейност, включително и разходите за нея, попадат в категориите допустими разходи, съгласно т.14.1, първи параграф. В тази връзка моля за Вашето потвърждение, че разходите по изготвяне на сертификат за финансово становище, са допустими разходи, и съответно е допустимо да бъдат заложи в частта „Единна ставка“, „Оперативни разходи“ за кандидата и за партньора. 1.4. Моля да разясните изчерпателно ли са изредени допустимите разходи по т.14.2, раздел II Единна ставка?	1.2. Моля вижте отговор на въпрос № 2. 1.3. Разходите за изготвяне на сертификат за финансово становище са допустими по настоящата процедура в Раздел II. Единна ставка от т. 14.2. „Допустими разходи:“ от Условиата за кандидатстване. 1.4. Категориите преки разходи, посочени раздел II. Единна ставка от Условиата за кандидатстване са изброени изчерпателно във връзка с изискванията на чл. 25 Помощи за проекти за научни изследователска и развойна дейност от Регламент (ЕС) 651/2014.
--	--	---

	1.5. Във връзка с т.14.2 Допустими разходи, раздел II Единна ставка, моля за Вашето разяснение разходите за командировки, възникнали пряко с изпълнението на проекта, допустими ли са за финансиране в рамките на единната ставка? 1.6. В т.14.3. като недопустими експлицитно са посочени разходи за възнаграждения на граждански договор. Поради липсата на легално определение в българското право на понятието „граждански договор“, моля за Вашето разяснение договорите с физически лица за услуги, пряко свързани с изпълнението на проекта, допустими разходи ли са?	1.5. Разходите за командировка не са допустими съгласно изискванията на настоящата процедура. 1.6. За целите на настоящата процедура кандидатите/партньорите могат да възложат на външен изпълнител (изцяло или частично) дейностите по проекта. Не е налице изискване изпълнителите, избирани от страна на бенефициентите или техните партньори да бъдат юридически лица, но следва да имате предвид, че на етап изпълнение на проекта, при избора на изпълнител, бенефициентите/партньорите следва задължително да прилагат разпоредбите на националното законодателство по отношение на условията и реда за определяне на изпълнител - Глава четвърта ЗУСЕФСУ или Закона за обществените поръчки, когато кандидата или партньора са възложител по ЗОП, а не чрез сключване на граждански договор. Предвид, че разходите за външни изпълнители са в рамките на допустимите разходи от Раздел II Единна ставка от т. 14.2 от Условията за кандидатстване, същите са опростени разходи, за които не е необходимо представянето на разходооправдателни документи, но се изисква постигането на конкретни резултати, насочени към повишаване нивото на технологична зрялост на технологията/продукта, посочени от кандидата във Формуляра за кандидатстване и приложените към него Приложение 6 „Информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост“ и Приложение 7 - Пътна карта за преход на иновацията/технологията към комерсиализация.
--	--	--

	1.7. Предвид на характера на разходите в категория Единна ставка като опростени разходи, моля за Вашето разяснение какво означава текстът „подробно описани и обосновани в секция 4...“ в изречението на стр.17 „Всички планирани разходи, следва да са пряко свързани с финансираните дейности и необходими за постигане на поставените цели, както и подробно описани и обосновани в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване.“ 2. Формуляр за кандидатстване (ФК) и Критерии и методология за оценка на проектни предложения 2.1. В т.3 от ФК се изискват данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6). Моля за	С оглед недопускане на двойно финансиране, една и съща по своя обхват конкретна задача в рамките на допустимите по процедурата разходи I. „РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ“ и II. „ЕДИННА СТАВКА:“, следва да бъде възложена или на външен/ни изпълнител/и, или на персонал, назначен по проекта на трудов договор за минимум 4 работни часа на ден. 1.7. Съгласно Условието за кандидатстване по процедурата, разходи за възнаграждения са допустими само за изследователски, технически и друг квалифициран персонал, участващ пряко в дейностите по проекта. Разходите за персонал, изследователи, технически персонал и друг помощен персонал са допустими само за времето, през което те са работили ефективно по проекта. За да са допустими като преки разходи по раздел 1 от Бюджета на проекта, същите следва да се подробно описани и обосновани в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване, тъй като по този начин се обосновава тяхната необходимост за изпълнението на конкретната дейност по проекта. Разходи за възнаграждения на ръководител, координатор, счетоводител на проекта и други експерти, ангажирани с оперативното и/или финансовото изпълнение на проекта НЕ СА допустими по процедурата както в раздел I Разходи за персонал, така и в Раздел II, т.5-8. Единна ставка в размер на 40% от допустимите преки разходи за персонал. 2.1. В посоченото поле за съответния партньор следва да се попълнят данни за поне едно от представляващите лица като се посочат приложимите за него данни.
--	---	--

	Вашето разяснение каква информация за партньор (публично висше училище) се попълва в това поле. 2.2. Във връзка с Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета, от 8 юли 2025 година, относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и във връзка с разпоредбите на Закона за въвеждане на еврото в Република България, моля да уточните валутата, в която се изготвя т.7 Бюджет, от Формуляра за кандидатстване. 2.3. В УК е направена важна бележка (стр. 14), че „В бюджета, както и в останалите раздели на ФК, НЕ ТРЯБВА да се посочва конкретна информация относно предвидените за наемане изследователи, технически и друг квалифициран персонал като: брой на експертите, които ще бъдат наети, имена, длъжности/позиции, образование, квалификация, професионален опит, продължителност на заетостта по проекта в часове или в човекочасове (нито общо, нито по експерти) и др. под.“ От друга страна Критериите за техническа и финансова оценка, раздел III. Иновативен капацитет на кандидата преди изпълнение на проекта (исторически данни от периода 2023-2024 г.), т.3. Наличие на добре дефинирана и ясна пазарна стратегия, в т.ч. наличие на регулаторни одобрения, време до стъпване на пазара, първоначален бизнес модел и модел за генериране на приходи; Патентноспособност на предлаганата иновация/продукт/процес, оценяват дали „брой човекочасове са обосновани и съответстват на нормалната натовареност на ангажираните експерти спрямо характера и обема на дейностите, без да са завишени.“ Следва ли да	2.2. Към момента функционалностите на ИСУН по процедурата предполагат въвеждане на бюджета на проекта да се въвежда в български лева. При наличието на допълнителни указания УО ще уведоми своевременно кандидатите по процедурата. 2.3. Съгласно Условието за кандидатстване по процедурата, приложение 11 Указания за попълване на електронния формуляр, в раздел 4. План за изпълнение / дейности по проекта, в поле ВАЖНО е посочено, че „При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, сформирването на екип по проекта, провеждането на процедура за избор на изпълнител, изборът на изпълнител и т.н. не следва да са обособени като отделни дейности, а да са част от описанието/методологията за изпълнение на посочените по-горе дейности“ и следователно информация за екипа по проекта се посочва единствено в Приложение 6 „Информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост“, като се оценява от външен оценител.
--	--	--

		разбираме, че необходимата информация за тази оценка се черпи единствено от Приложение 6 Информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост?	
13.	03.11.2025	"Здравейте. Молим да дадете определение какво програмата разбира под "зелени и цифрови партньорства". Иновацията, която ще разработваме задължително ли трябва да бъде "зелена и цифрова" или може да изберем едно от двете и да го обосновем?	Виж отговор на въпрос № 7, подвъпрос № 2. по-горе.